

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ต่อการปรับปรุงวิธีการสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป และมีชื่อในทะเบียนบ้าน เขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จำนวน 1 คน/ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 21,649 ครัวเรือน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จำนวน 1 คน/ครัวเรือน ที่ได้จากการคำนวณหาจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727) จำนวน 392.76 ครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 393 คน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาขนาดตัวอย่าง (Sample size) จากประชากรเป็นครัวเรือน จำนวน 21,649 ครัวเรือน โดยการคำนวณทางสถิติ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยปรับเศษทศนิยมของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นจำนวนเต็มจาก 392.76 ครัวเรือน เป็น 393 ครัวเรือน

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหาสัดส่วนจำนวนประชากรเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งสัดส่วนให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล

ที่	ตำบล	จำนวนประชากร (ครัวเรือน)	สัดส่วนครัวเรือน (ร้อยละ)	สัดส่วนตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	บึงกาฬ	3,177	14.68	58
2	วิศิษฐ์	2,938	13.57	53
3	โนนสมบูรณ์	2,098	9.69	38
4	นาสวรรค์	1,659	7.66	30
5	คำนาดี	1,036	4.79	19
6	โคกก่อง	1,565	7.23	28
7	ชัยพร	1,905	8.80	35
8	โคสี	1,116	5.15	20
9	หอค้า	1,690	7.81	31
10	หนองเล็ง	1,903	8.79	35
11	หนองเซ็ง	1,491	6.89	27
12	โป่งเปือย	1,071	4.95	19
	รวม	21,649	100	393

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accident Sampling) โดยสุ่มจากครัวเรือน ในหมู่บ้าน ในแต่ละตำบล ตามจำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
  - 1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 1.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบ ที่ทำให้ทราบถึงวิธีการสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้ข้อคำถามบางส่วนได้พัฒนาและเพิ่มเติม ข้อคำถามเพื่อความสมบูรณ์จากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการปรับปรุงวิธีการสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แล้วนำมาเสนอคณะกรรมการการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแนะนำให้แก้ไขปรับปรุง

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

2. การทดสอบและการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

2.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ และวิจารณ์คำถามแต่ละข้อ เพื่อให้ตรงตามเนื้อหาและตรงตามตัวชี้วัดที่ต้องการและครอบคลุมเนื้อหาก่อนนำมาแก้ไข ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.1.1 ว่าที่พันตรีวีรยุทธ ไวยภาพ วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการเมืองการปกครอง (ภาคภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตำแหน่ง นายอำเภอเมืองเชือก (เจ้าพนักงานปกครอง 8) ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองเชือก จังหวัดมหาสารคาม

2.1.2 ว่าที่ร้อยตรีเริงฤทธิ์ มาตุลกุล วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ โรงเรียนบึงกาฬ (ชำนาญการพิเศษ) โรงเรียนบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

2.1.3 นางสาวชนากานต์ สุดจิตตานนท์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 5) ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์

2.3 ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตอำเภอสรีวิไล จังหวัดหนองคาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ดังต่อไปนี้

2.3.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t-test

2.3.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็นของประชาชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ต่อการคัดสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ระดับ

ความคิดเห็น โดยการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นเลขระดับคะแนน 5 ระดับ ของลิเคิร์ต ดังนี้

มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของประชาชนในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย
ต่อการปรับปรุงวิธีการสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นข้อคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. นำหนังสือแนะนำตัวของผู้วิจัยจากบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแบบสอบถามไปยังประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเอง
3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป ภายในระยะเวลา 60 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่รวบรวมทั้งหมด และดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. การลงรหัส (Coding form) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อย มาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended) ส่วนคำถามชนิดปลายเปิด (Open-ended) ผู้วิจัยนำรวบรวมจัดหมวดหมู่และเรียงความถี่ในแต่ละประเด็น

3. ประมวลผลข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติสำเร็จรูป ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ดังนี้

3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป และตัวแปรอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความเห็นด้วยมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความเห็นด้วยปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความเห็นด้วยน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ต่อการปรับปรุงวิธีการสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบด้วยสถิติ t-test (Independent) จำแนกตาม อาชีพ และการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของ แอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)